

Обґрунтування щодо необхідності встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та послуги з постачання теплової енергії.

Відповідно до законів України «Про теплопостачання», «Про ліцензування видів господарської діяльності» Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Постановою НКРЕКП від 19.06.2017 року № 789 видано АТ «Криворізька теплоцентраль» ліцензії на право провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії.

На цей час товариство здійснює ліцензійну діяльність за тарифами на теплову енергію затвердженими Рішенням виконавчого комітету Криворізької міської ради № 51 від 22.01.2019 року:

для потреб населення – 1688,365 грн./Гкал з ПДВ;

для потреб бюджетних установ – 1789,021 грн./Гкал з ПДВ;

для потреб інших споживачів – 1715,149 грн./Гкал з ПДВ.

Проте діючі тарифи не відповідають фактичній собівартості виробництва, транспортування, постачання теплової енергії, що пов'язані з значними змінами у ціновій політиці на ринку енергоносіїв, зокрема природного газу, електричної енергії та не залежать від господарської діяльності підприємства. Крім того значно змінилося діюче законодавство в частині оплати праці, податків та цінова політика постачальників матеріально-технічних ресурсів та ліцензованих організацій з надання необхідних робіт та послуг. тощо. Відшкодування фактичної собівартості діючим тарифом на рівні 60,36%. Зміна обсягів виробництва і споживання теплової енергії, а саме значне зменшення на 30 відсотків, надання комунальних послуг, урахування під час встановлення чинних тарифів є підставою для звернення суб'єкта господарювання щодо зміни тарифів відповідно до «Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства 12.09.2018 № 239.

Враховуючи вищезазначене та у відповідності до Постанови КМУ від 01.06.2011р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» АТ «Криворізька теплоцентраль» розраховано планові тарифи на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та послуги з постачання теплової енергії на 2019 рік.

Формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснюється з урахуванням витрат за кожним видом ліцензованої діяльності, облік яких ведеться ліцензіатом окремо.

Не включаються до розрахунку тарифів витрати, які не використовуються для визначення об'єкта оподаткування відповідно до вимог розділу III Податкового кодексу України або перевищують межі відповідних витрат.

Відповідно до чинного законодавства тарифи на теплову енергію повинні забезпечувати відшкодування всіх економічно обґрунтованих витрат на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії.

Формування базових тарифів здійснено підприємством відповідно до річних планів ліцензованої діяльності з виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, які визначені відповідно до вимог державних та галузевих нормативів витрат і втрат теплової енергії з урахуванням встановлених уповноваженим органом методик, техніко-економічних розрахунків з урахуванням фактичних за останні 5 років та

прогнозованих обсягів виробництва і споживання теплової енергії, укладених зі споживачами договорів та інших техніко-економічних факторів.

Нормування втрат теплової енергії в теплових мережах та питомих витрат палива і електроенергії, які використовуються для виробництва та транспортування теплової енергії, здійснено в установленому законодавством порядку відповідно до міжгалузевих, галузевих методик, інших нормативних документів з нормування витрат та втрат ресурсів, у яких враховуються основні особливості технологічних процесів конкретного виробництва.

Згідно вимог Закону України «Про природні монополії» в тарифах на теплову енергію враховані тільки ті витрати повної собівартості, які за Податковим кодексом України враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємства.

Таким чином, формування тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії здійснено ліцензіатом відповідно до річних планів її виробництва, транспортування та постачання, економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних та галузевих нормативів витрат і втрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків, кошторисів, а також витрат і втрат, визначених відповідно до інших встановлених уповноваженим органом методик з урахуванням ставок податків і зборів, чинних або прогнозованих цін на матеріальні ресурси та послуги у планованому періоді.

Економічно обґрунтована собівартість теплової енергії для АТ «Криворізька теплоцентраль» визначена з урахуванням наступних факторів:

1. Корисний відпуск теплової енергії.

Розрахунок планового корисного відпуску теплової енергії на 2019 рік АТ «Криворізька теплоцентраль» проводило для наступних категорій споживачів:

- населення житлових будинків;
- населення житлово-будівельних кооперативів (ЖБК) та відомчого житла;
- бюджетні організації і установи;
- інші споживачі (крім населення).

Кількість корисного відпуску теплової енергії за рік визначено як суму теплоспоживання на потреби опалення та вентиляції.

Всього плановий корисний відпуск теплової енергії для споживачів всіх категорій на 2019 рік складає – **688 788,54** Гкал.

Нормативні втрати теплової енергії при транспортуванні визначені відповідно МУ-34-70-080-84 «Методические указания по определению тепловых потерь в водяных и паровых тепловых сетях» РД 34.09.255.

Розрахунок нормативних втрат теплової енергії виконано з урахуванням заміни трубопроводів та відновлення теплоізоляції до та після 1990 р. з використанням нормативної документації. Втрати теплової енергії через ізоляцію трубопроводів та з витоками складають **166 395,72** Гкал/рік (19,46 % відпуску теплової енергії в мережу).

2. Природний газ.

Розрахунки нормативних питомих витрат палива на відпуск теплової енергії виконані на підставі наступних нормативних документів:

Закон України «Про енергозбереження»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 15.07.97 р. №786 «Про порядок нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР) у суспільному виробництві»;

Основні положення з нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів у суспільному виробництві, затверджені наказом Держкоменергозбереження від 22.10.2002 р. № 112;

Норми та вказівки по нормуванню витрат палива та теплової енергії на опалення житлових та громадських споруд, а також на господарсько-побутові потреби в Україні КТМ 204 України 244-94, Київ 2001 р;

Міжгалузеві норми витрат палива для опалювальних котлів, які експлуатуються в Україні, затверджені наказом Державного комітету України з енергозбереження 07.05.2001 р. №46.

Планові обсяги тепла, які будуть відпущені кожною котельнею та підприємством в цілому, розраховані як сума відпуску корисного тепла споживачам та втрат в теплових мережах.

Планові обсяги виробництва теплової енергії, що планується виробити котельнями, розраховані як сума тепла, відпущеного котельнями, та витрат тепла на власні потреби котелень.

Відповідно до розрахунку:

нормативні річні витрати природного газу складають

133 296,518 т.у.п. – в умовних одиницях,

113 354,022 тис.м.куб. – в натуральних одиницях.

Норма питомих витрат умовного палива на відпуск теплової енергії по підприємству склала 155,87 кг у. п./Гкал

До розрахункового тарифу АТ «Криворізька теплоцентраль» на 2019 рік прийнято нормативні витрати палива на виробництво теплової енергії при середній температурі зовнішнього повітря за ОЗП +0,67°C і 163 доби опалювального періоду

113 354,02 тис.м.куб. вартістю 606 669,59 тис.грн.

Станом на 01.01.2019 року на балансовому обліку АТ «Криворізька теплоцентраль» перебувають у господарському віданні основні засоби:

державної власності

-6 опалювальних котелень (проектна потужність 1406 Гкал/год), обладнаних 31 паровими та водогрійними котлами загальною потужністю 1606,55 Гкал/год,

- 141,210 км трубопроводів теплових мереж (у 2-х трубному обчисленні) ,

- насосні станції – 2шт.

власності громади міста

- 151,666 км трубопроводів теплових мереж (у 2-х трубному обчисленні),

- 89,3 км мереж гарячого водопостачання (у 2-х трубному обчисленні).

- теплові пункти - 70 шт., індивідуальний тепловий пункт – 1шт.

- насосні станції – 4 шт.

Схема теплопостачання закрита.

Паливом для котелень є природний газ, на котельнях №№ 1,2,5 проектом передбачено резервне паливо – мазут.

Для розрахунку тарифів прийнято наступний режим роботи підприємства:

- виробництво, транспортування, постачання теплової енергії з наданням послуги з постачання теплової енергії – 163 доби в опалювальний сезон з урахуванням фактичного періоду опалювального сезону товариства за останні п'ять років,

- у міжопалювальний період - проведення ремонтів згідно графіку планово-попереджувальних робіт,

- котельні підприємства працюють в опалювальний період по температурному графіку 115/70 °С,

- температура зовнішнього повітря в опалювальний період – середня фактична температура зовнішнього повітря в опалювальний період за останні п'ять років.

Розрахункова температура зовнішнього повітря для найхолоднішої п'ятиденки для теплопостачання і проектування систем опалення прийнята для м. Кривий Ріг мінус 21 °С, згідно до ДСТУ-Н Б В.1.1.-27:2010 «Будівельна кліматологія».

За даними АТ НАК «Нафтогаз України» ціна природного газу для підприємств, які підпадають під дію Постанови Кабінету Міністрів України від 19.10.2018 N 867 «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу», визначена на листопад за 1000 куб. метрів природного газу для виробників теплової енергії для всіх категорій споживачів на рівні 4899,00 грн. без ПДВ, крім того Споживач повинен здійснити АТ НАК «Нафтогаз України» оплату за послугу транспортування природного газу для внутрішньої точки виходу з газотранспортної системи (розподіл потужності) за ціною 157,19 грн. без ПДВ, яка встановлена постановою НКРЕКП від 21.12.2018 р. № 2001.

Відповідно до прийнятих змін у червні 2019 року до постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 №293, АТ НАК «Нафтогаз України» визначає ціни на природний газ щомісячно та публікує їх в Прейскуранті, що розміщується на сайті компанії.

Ціни на природний газ в розрахунковому тарифі враховано на рівні діючих тарифів у листопаді згідно укладених договорів, та наведено в таблиці (грн. з ПДВ):

	Категорія споживачів								
	Населення			Бюджет			Інші		
	розрахункова ціна з 01.11.2019р.	в діючому тарифі	Темп росту, %	розрахункова ціна з 01.11.2019р.	в діючому тарифі	Темп росту, %	розрахункова ціна з 01.11.2019р.	в діючому тарифі	Темп росту, %
Вартість природного газу (АТ НАК Нафтогаз України)	4899,00	6235,51	-27,3	4899,00	6235,51	-27,3	4899,00	6235,51	-27,3
Розподіл (ПАТ "Криворіжгаз")	295,80	295,8	0	295,80	295,8	0	295,80	295,8	0
Транспортування (ПАТ "Укртрансгаз")		436,9			436,9			436,9	
Вартість послугу транспортування природного газу для внутрішньої точки виходу з газотранспортної системи (розподіл потужності) (АТ НАК Нафтогаз України)	157,19			157,19			157,19		
Всього ціна газу	5351,99	6968,21	-30,2	5351,99	6968,21	-30,2	5351,99	6968,21	-30,2

Внаслідок зміни обсягів виробництва теплової енергії та фактичної ціни проти врахованої в діючих тарифах, витрати на природний газ в собівартості на 1 Гкал. по категоріям споживачів зміняться.

3. Електроенергія

Розрахунки нормативних витрат електричної енергії виконані відповідно до вимог Порядку розрахунку нормативних витрат електроенергії підприємствами теплоенергетики при виробництві, транспортуванні та постачанні (розподілі) теплової енергії», затвердженого наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України №12 від 02.02.2009 р.

До розрахункового тарифу АТ «Криворізька теплоцентраль» на 2019 рік прийнято нормативні витрати електроенергії згідно розрахунку при середній температурі

зовнішнього повітря за ОЗП +0,67°C і прийнятому режиму роботи (163 доби опалювального періоду та 202 доби міжопалювального періоду для виконання ремонтних робіт) 34 788,36 тис. кВт*год вартістю 84 831,108 тис.грн.

До розрахунку тарифів прийнято наступні середньозважені тарифи на активну електричну енергію, які діяли у листопаді 2019 року, визначені з урахуванням тарифів постачальника ТОВ «ЕК«ЕНОЛЛ», тарифів операторів розподілу АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі», АТ «Ураїнська залізниця», транспортування електроенергії на котельню №6 ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»:

Активна електроенергія 1 клас напруги - 218,28 коп./кВт*год,
2 клас напруги - 252,89 коп./кВт*год.

4. Водоспоживання, водовідведення

Нормативні витрати води розраховані відповідно до вимог ГКД 34.02.403-2004 «Норми і нормативи водоспоживання та водовідведення на підприємствах теплоенергетики», Правил технічної експлуатації теплових установок і мереж, затверджених наказом Мінпаливенерго України від 14.02.07 р. №71 та зареєстрованих в Мінюсті України від 05.03.07 №197/13464. Витрати води на господарсько-побутові потреби розраховані згідно додатку А. ДБНВ.2.564:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація».

До розрахункового тарифу АТ «Криворізька теплоцентраль» на 2019 рік прийнято визначені обсяги:

водопостачання - 918,527 49 тис. м. куб. вартістю 6 503,174 тис.грн.,

водовідведення - 188,137 20 тис. м. куб. вартістю 1 755,335 тис. грн.

Загальна вартість витрат на водопостачання та водовідведення 8 258,509 тис. грн.

5. Витрати на оплату праці

Зазначені витрати розраховані відповідно до Закону України «Про оплату праці», з урахуванням дії статті 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» № 2629-VIII від 23 листопада 2018 року з урахуванням чисельності працівників у кількості 1 275 осіб, передбаченої штатним розписом. Середньомісячна заробітна плата склала 12 451 грн на особу, що відповідає середній заробітній платі в галузі «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» по Україні за вересень 2019 року – 13 668 грн.

Також, витрати на оплату праці, враховані у розрахункових тарифах, коригуються АТ «Криворізька теплоцентраль», виходячи з величини прожиткового мінімуму, що впливають на середньозважений розмір мінімальної заробітної плати.

Одночасно врахована необхідність виконання вимог "Галузевої угоди між Міністерством енергетики та вугільної промисловості України, Фондом державного майна України, Федерацією роботодавців паливно-енергетичного комплексу України та Профспілкою працівників енергетики та електротехнічної промисловості на 2019-2021 роки", згідно якої мінімальний розмір тарифної ставки працівника, який виконує некваліфіковану роботу, встановлюється на рівні не менше 168% законодавчо встановленого прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Відповідні зміни внесені до Колективного договору.

Збільшення витрат на оплату праці складає 124,79 % для всіх категорій споживачів.

6. Амортизація основних засобів

Амортизаційні відрахування розраховано у відповідності до вимог Податкового кодексу України та складають 11 840,5 тис. грн.

7. Витрати на ремонти

Витрати на ремонти сформовано з урахуванням графіків планово-попереджувальних ремонтних робіт на планований період АТ «Криворізька теплоцентраль» згідно вимог ГКД 34.20.661-2003 «Правила організації технічного обслуговування та ремонту обладнання, будівель і споруд електростанцій та мереж», проектно-кошторисної документації на ремонт, комерційних цінових пропозицій.

В тарифах на теплову енергію витрати на ремонти складають 120 411,562 тис.грн., що передбачає виконання ремонтів 23,368 км трубопроводів теплових мереж, капітальний ремонт м'якої покрівлі будівель ТРП (9шт.), капітальний ремонт електрообладнання, капітальні ремонти водогрійних котлів ПТВМ-30М (1шт.), КВГМ-100 (1шт.) та будівель ТРП (4 шт.).

8. Екологічний податок.

Підприємство є платником екологічного податку за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення. При розрахунку податкового зобов'язання з екологічного податку, що справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення, застосовуються ставки податку за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами відповідно до статті 243 Податкового Кодексу України.

Законом України від 23 листопада 2018 року № 2628-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів» внесено зміни до розділу VIII Податкового кодексу, а саме з 1 січня 2019 року ставку Податку за викиди двоокису вуглецю стаціонарними джерелами з 0,41 грн./тонну підвищено до 10 грн./тонну, тобто збільшено у 24,4 рази

Очікуваний екологічний податок за 2019 рік складає 2 547 533,86 грн.

Положеннями Господарського кодексу України передбачено створення суб'єктів господарювання для ведення господарської діяльності з метою одержання **прибутку**.

Для підприємства прибуток є показником, що створює стимул для інвестування. Прибуток, як категорія ринкових відносин виконує наступні найважливіші функції:

- характеризує кінцеві фінансові результати діяльності підприємства;
- є основним елементом фінансових ресурсів підприємства;
- є головним джерелом фінансування витрат на виробничий і соціальний розвиток підприємства (податок на прибуток — найважливіший елемент доходів державного бюджету).

Оскільки виробництво, транспортування та постачання теплової енергії є основним видом діяльності АТ «Криворізька теплоцентраль» до структури тарифів включено складову «прибуток» в розмірі 2,16 % від повної собівартості теплової енергії на загальну суму 23,1 млн.грн. (з урахуванням податку на прибуток).

Порівняння діючих тарифів з розрахунковими для всіх категорій споживачів наведені в таблиці, (грн./Гкал з ПДВ):

	Діючий тариф	Розрахунковий тариф	Відхилення, (+/-)	Темп росту (%)
Населення	1688,365	1903,66	215,30	112,75
Бюджет	1789,021	1948,66	159,64	108,92
Інші	1715,149	1948,66	233,51	113,61

Проект тарифів на послуги з централізованого опалення, що надається населенню (грн. з ПДВ):

		Діючий тариф	Розрахунковий тариф	Темп росту (%)
для абонентів житлових будинків з будинковими та квартирними приладами обліку теплової енергії	грн./Гкал	1701,675	1926,86	113,23
для абонентів житлових будинків без будинкових та квартирних приладів обліку теплової енергії	грн./м2	63,932	71,12	11,24